

ORIGINÁL

KRAJSKÝ SOUD V BRNĚ
DOŠLO osobně - poštou v hod.
12. 06. 2008
.....krátpříloh
.....kočky

Toto rozhodnutí nabylo právní moci
dne: 24. 6. 2008

Krajský soud v BRNĚ
dne: 9. 7. 2008

Je vykonatelné od: 1. 7. 2008

Podpis: [Podpis]
5 Cmo 259/2007-147

U s n e s e n í

Vrchní soud v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Aleny Ježíkové a soudců JUDr. Ivana Šišmy a JUDr. Zdeňky Šindelářové v právní věci navrhovatelů a) R
M
b) KOR
BUSINESS LTD., London N3 1RL, 4th Floor, Lawford House, Albertplace,
Spojené království Velké Británie a Severního Irska, obou
zastoupených JUDr. Petrem Zimou, advokátem v Praze 2, Slezská 13,
PSČ: 120 00, c) M II

PSČ: účastníka řízení Teplárny Brno, a.s.,
Brno-Lesná, Okružní 25, PSČ: 638 00, IČ: 46347543, zastoupené
JUDr. Petrem Fialou, advokátem v Brně, Mezníkova 273/13,
PSČ: 616 00, o neplatnost usnesení mimořádné valné hromady,
k odvolání navrhovatelů a), b) proti usnesení Krajského soudu v Brně
ze dne 2.4.2007, č.j. 50 Cm 77/2005, 50 Cm 50/2005-89,

t a k t o :

I. Návrh na přerušování odvolacího řízení a předložení věci Ústavnímu soudu se z a m í t á .

II. Usnesení krajského soudu se v odstavci II. výroku p o t v r z u j e .

III. Ve zbývajících napadených částech, to je v odstavci III. výroku, se usnesení krajského soudu m ě n í takto:

Navrhovatelé a), b), c) jsou povinni zaplatit obchodní společnosti na náhradě nákladů řízení před krajským soudem každý částku 3.533,30 Kč, do tří dnů od právní moci tohoto usnesení, a to k rukám zástupce společnosti JUDr. Petra Fialy.

IV. Navrhovatelé a), b), c) jsou povinni zaplatit obchodní společnosti na plné náhradě nákladů odvolacího řízení každý částku 6.771,10 Kč, do tří dnů od právní moci tohoto usnesení, a to k rukám zástupce společnosti JUDr. Petra Fialy.

O d ů v o d n ě n í :

Shora označeným usnesením krajský soud rozhodl, že zamítá návrh na předložení věci Ústavnímu soudu (odstavec I. výroku), dále zamítl návrh navrhovatelů a), b), c) na určení neplatnosti usnesení valné hromady společnosti Teplárny Brno a.s., která se konala 28.7.2005 a kterým bylo rozhodnuto o přechodu všech ostatních zaknihovaných účastnických papírů na hlavního akcionáře podle ust. § 183i a násl. ObchZ (odstavec II. výroku) a zavázal navrhovatele společně a nerozdílně zaplatit obchodní společnost na nákladech řízení částku 10.600,- Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám jejich zástupce (odstavec III. výroku). Krajský soud rozhodnutí odůvodnil tím, že po provedeném dokazování dospěl k závěru, že pokud se týká formálních předpokladů stanovených v § 183 a § 131 ObchZ po přezkoumání rozhodnutí valné hromady, že tyto byly splněny, když bylo prokázáno, že navrhovatelé byli k datu konání napadené valné hromady akcionáři obchodní společnosti a návrhy byly podány včas, to je v zákonem stanovené propadné tříměsíční lhůtě. Pokud navrhovatelé uváděli jako důvod neplatnosti skutečnost, že nebyla dodržena 30-ti denní lhůtě ke schválení této valné hromady, krajský soud uzavřel, že valná hromada konaná dne 28.7.2005 byla mimořádnou valnou hromadou svolanou k žádosti hlavního akcionáře, lhůta pro svolání je tedy podle § 181 odst. 2 ObchZ stanovena na 15 dní. S ohledem na to, že valná hromada byla svolána pozvánkou uveřejněnou v deníku Lidové noviny dne 12.7.2005, byla svolána včas. Krajský soud, pokud se týká námítky navrhovatelů o nespravedlivosti výše protiplnění, odkázal na to, že v tomto řízení tato námítka projednávána nebyla, neboť neplatnost usnesení valné hromady o přechodu ostatních účastnických cenných papírů na hlavního akcionáře nemůže být založena na stanovené výši protiplnění. Krajský soud se rovněž neztotožnil ani

s námitkami navrhovatelů týkající se rozporu úpravy § 183i a násl. ObchZ s Ústavou ČR, neboť předmětné ustanovení ObchZ bylo novelizováno, a proto shledal, že nejsou naplněny podmínky pro předložení věci Ústavnímu soudu ČR s návrhem na zrušení této zákonné úpravy. Návrh navrhovatelů na předložení věci Ústavnímu soudu ČR proto zamítl. Dle krajského soudu také námitka rozporu usnesení předmětné valné hromady s komunitárním právem, konkrétně se směrnicí EU č. 2004/25-EC není důvodná, neboť zde by připadlo pouze v úvahu domáhat se po státu náhrady škody způsobené tím, že stát nezajistil správnou implementaci směrnice EU do svého právního řádu. Dle názoru krajského soudu také námitka navrhovatelů o porušení dohody o ochraně investic není důvodná, neboť dohoda mezi ČSFR a Spolkovou republikou Německo a ČSFR a Velkou Británií spadají do oblasti mezinárodního práva veřejného a nesměřující vůči jednotlivcům právníkům či fyzickým osobám, příslušníkům smluvních států, nýbrž vůči samotným smluvním státům. Z toho vyplývá, že navrhovatelům z těchto dohod nevnikají přímo žádná práva či povinnosti, ani společnosti, která přijala rozhodnutí dle ust. § 183i a násl. ObchZ. Krajský soud ze všech těchto důvodů návrhy všech tří navrhovatelů spojené ke společnému řízení v celém rozsahu zamítl. O náhradě nákladů řízení rozhodl podle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř.

Proti tomuto usnesení podali navrhovatelé a), b) včas odvolání, a to pouze do odstavce II. a III. výroku a na jednání odvolacího soudu dne 22.5.2008 znovu navrhli, aby věc byla předložena Ústavnímu soudu. Navrhovatelé a) a b) shodně namítali, že ochrana vlastnického práva k akciím ve vlastnictví minoritních akcionářů požívá na rozdíl od právní úpravy ČR v jiných zemích EU vyšší stupeň ochrany proti chování majoritních akcionářů. Poukázali přitom, na podporu svého argumentu, na rozhodnutí Evropské komise pro lidská práva ve věci *Bramelit a Malström versus Švédsko* a citoval z tohoto rozhodnutí. Pokud krajský soud zmínil rozhodnutí Ústavního soudu IV. ÚS 720/01, jedná se právní situace jiné, a to převodu jmění jakožto přeměny společností. Odvolatelé setrvali na svém stanovisku, že právní názor krajského soudu na lhůtu určenou ke svolání mimořádné valné hromady není správný, nýbrž ze slovního systematického výkladu pomocí analogie, autorského výkladu a teologického výkladu je zřejmé, že tato lhůta musí být stanovena ve smyslu ust. § 184 odst. 4 obecně minimálně 30 dnů. Na podporu svého stanoviska odkázali i na konkrétní právní literaturu, která zastává stejný závěr. Odvolatelé a), b) připustili, že implementační lhůta ke dni konání mimořádné valné hromady ještě neuplynula, ale zákonodárce národního státu byl povinen i před uplynutím lhůty pro implementaci se zdržet jednání, která by byla v rozporu s účelem 13. směrnice. To se v tomto konkrétním případě nestalo. Krajský soud, který o věci rozhodoval, byl přinejmenším povinen k eurokonformnímu výkladu české právní úpravy a mezi pravidla eurokonformního výkladu patří i to, že je nutné vykládat ustanovení národního předpisu podle smyslu daného mu komunitárním právem. Odvolatelé a), b) připustili, že mezinárodní

smlouvy o podpoře a ochraně investic jsou uzavřeny mezi státy, ale jsou to všechno mezinárodní smlouvy, ale není pochyb o tom, že některé přímé nároky soukromoprávního charakteru lze dovozovat přímo z mezinárodních smluv. Jestliže v daném případě zákonodárce neuvedl přesný datum, k němuž má být ocenění provedeno, pak je nutno tuto mezeru v zákoně vykládat v souladu s mezinárodní smlouvou a nikoliv rozporu s ní. Odvolatelé poukázali rovněž na to, že k přechodu akcií došlo v rozporu s kogentním ust. § 61 odst. 2 ObchZ, tedy že odškodnění za akcie bylo hlavním akcionářem stanoveno k nesprávnému rozhodnému dni. Protiplnění neučinil hlavní akcionář, nýbrž jen znalec a takový postup je v rozporu s ust. § 183m odst. 1 ObchZ. Vlastní akcionář proto neposkytl ani vlastní zdůvodnění výše protiplnění a takový postup je v rozporu s ust. § 183j odst. 3 ObchZ. Podle názoru odvolatelů je nutné rozlišovat pojem spravedlnost od pojmu přiměřenosti. Spravedlnost je ryze právní pojem, které v řízení podle § 183k ObchZ zkoumat nelze, takže se jím soud musí zabývat v tomto řízení. Všechny namítané a soudem přehlédnuté argumenty představují rozpor s právními předpisy ve smyslu § 131 ObchZ a nevztahuje se na ně výhradu § 183k odst. 5 a 6 ObchZ, neboť žádný o uvedení argumentů nepředstavuje námitku nepřiměřeného protiplnění. Na závěr odvolatelé poukázali i na to, že hlavní akcionář využil právo výkupu pozdě, pokud by se tento případ řídil ust. § 183n odst. 3 ObchZ ve znění platném v době, kdy hlavní akcionář požádal o právo výkupu. Zákonodárce podle názoru odvolatelů nesprávně udělil hlavním akcionářům v přechodných ustanoveních jakési dodatečné právo spočívající v tom, že právo výkupu mohou učinit i za situace, kdy k nabídce převzetí či k nabytí rozhodného podílu došlo i v dávné minulosti za podniky, když je uplatní do tří měsíců od účinnosti zák. č. 216/2005 Sb. To je případ také obchodní společnosti Teplárny Brno, a.s., kde nabídka převzetí byla podle tehdejší údajů KCP provedena v r. 2002. Rovněž rozhodný podíl držel hlavní akcionář již delší dobu. Z toho odvolatelé a), b) dovodili, že tato obchodní společnost nesplňovala podmínky stanovené v § 183n odst. 3 ObchZ. Z těchto všech důvodů navrhovatelé a), b) shodně navrhli, aby odvolací soud usnesení krajského soudu změnil a návrhu vyhověl.

Navrhovatelé a) b) v reakci na rozhodnutí Ústavního soudu ve věci Pl.ÚS 56/05 doplnili odvolání ještě o skutečnosti opírající se o obsah odůvodnění tohoto rozhodnutí Ústavního soudu. Poukázali zejména na to, že v době rozhodování mimořádné valné hromady obchodní společnosti Teplárny Brno, a.s. nebyl zajištěn dohled České národní banky nad vytěsněním minoritních akcionářů. Tehdy platná právní úprava neznala institut přezkumu Českou národní bankou upravenou později ust. § 183i odst. 5 ObchZ. Odvolatelé poukázali na místa uvedeného rozhodnutí, ve kterých Ústavní soud se o vstup ČNB do tohoto řízení opírá a argumentuje tímto při svém právním závěru o ústavnosti zákonné úpravy vytěsnění minoritních akcionářů. Z tohoto odvolatelé dovodili, pokud v době jejich vytěsnění ze společnosti Teplárny Brno, a.s. tato ochrana minoritních akcionářů

v obchodním zákoníku obsažena nebyla, je nutno považovat takovouto zákonnou úpravu za protiústavní. Trvali proto na tom, aby odvolací soud „vyslyšel výzvu Ústavního soudu k ústavněkonformnímu výkladu ustanovení obchodního zákoníku o právu výkupu“ a vyslovil neplatnost usnesení valné hromady společnosti Teplárny Brno, a.s. konané dne 28.7.2005 nebo aby věc předložil Ústavnímu soudu.

K odvolání navrhovatelů a), b) se vyjádřila obchodní společnost Teplárny Brno, a.s. a poukázala v něm na správnost argumentů, které použil krajský soud v odůvodnění tohoto rozhodnutí, ze kterých vyplynul závěr, že majetková účast ve formě akcií nezaručuje neměnné postavení ani absolutní rovnost akcionářů, poukázal přitom na usnesení Ústavního soudu IV. ÚS 720/01. Pokud se týká lhůty ke svolání valné hromady, jedná se jednoznačně o mimořádnou valnou hromadu a k jejímu svolání platí 15-ti denní lhůta, nikoliv 30-ti denní. Obchodní společnost proto uzavřela, že všechny lhůty stanovené obchodním zákoníkem pro svolání mimořádné valné hromady byly dodrženy a není tak namístě domáhat se vyslovení neplatnosti usnesení přijatých na valné hromadě z tohoto důvodu. Pokud se týká rozporu právní úpravy vytěsnění minoritních akcionářů s komunitárním právem, konkrétně s Třináctou směrnicí, poukázali na to, že směrnice jako pramen komunitárního práve nezavazuje přímo příslušníky členských států EU, ale ukládá těmto členským státům uvést svou právní úpravu do stavu, ve kterém by odpovídala obsahu směrnice, a to v tzv. implementační lhůtě. Marným uplynutím této lhůty nabývá směrnice přímého účinku, ovšem pouze vertikálního, to je vztahu jednotlivec a stát, nikoliv horizontálního, to je ve vztahu jednotlivec - jednotlivec. V době, kdy byla do českého právního řádu zavedena právní úprava squeeze-outu, stejně jako v době konání mimořádné valné hromady dalšího účastníka řízení, lhůta k implementaci tzv. Třinácté směrnice ještě neuplynula. Navrhovatelé se proto nemohou dovolávat pravidel obsažených ve směrnici vůči dalším účastníkům řízení. Navíc Třináctá směrnice dopadá na případy, ve kterých jsou předmětem výkupu pouze kótované cenné papíry, zatímco akcie dalšího účastníka řízení v době uplatnění práva dle § 183i kótované nebyly. Pokud se týká rozporu právního předpisu z dohodou o ochraně investic, obchodní společnost poukázala na to, že povinnosti obsažené v těchto dohodách nesměřují přímo proti jednotlivci, ale vůči smluvním státům, to je vůči státům samotným. Další účastník řízení tyto dohody nemohl sám porušit a navrhovatelé vůči němu proto nemohou vznášet jakékoliv nároky, které by se zakládaly výhradně na obsahu těchto smluv. Další účastník řízení - obchodní společnost měla i za to, že použití ust. § 61 odst. 2 ObchZ pro tento případ není možný, neboť institut práva výkupu účastnických cenných papírů je založen na přechodu vlastnického práva akcií a na následném uspokojení majetkových nároků dotčených akcionářů ze strany nabyvatele, to je hlavního akcionáře, výplatou protiplnění. Nelze ani analogicky použít úpravu týkající se vypořádacího podílu, když účast společníka ve společnosti zaniká

převodem podílu. Pokud se týká odvolateli tvrzeného rozporu postupu hlavního akcionáře s ust. § 183m odst. 1 ObchZ, že výši protiplnění neurčil hlavní akcionář, nýbrž znalec, považovala tento závěr za nesprávný. Obchodní společnost připustila, že hlavní akcionář vycházel při stanovení výše protiplnění z dalších informačních zdrojů i z průběžných konzultací se znalcem. Takovýto postup nejenže není nijak protiprávní nebo závadný, ale naopak je žádoucí, neboť jenom tak byl hlavní akcionář schopen zjistit, že se jím předložený návrh usnesení mimořádné valné hromady nebude v určení výše protiplnění odchylovat od znaleckého posudku, jak mu to nakonec ukládá i ust. § 183j odst. 4 ObchZ ve znění platném do 28.9.2005. Pokud se týká rozporu postupu hlavního akcionáře s ust. § 183j odst. 3 ObchZ, byla obchodní společnost přesvědčena, že veškeré podmínky pro svolání valné hromady i pro rozhodnutí o přechodu ostatních akcií na hlavního akcionáře byly splněny, neboť zdůvodnění výše protiplnění mezi tyto předpoklady v daném případě nepatřilo. Ust. § 183k odst. 5 ObchZ výslovně stanovuje, že návrh na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady nelze na nepřiměřenosti výše protiplnění zakládat, a proto použití ust. § 56a ObchZ pro tento případ a namítání rozporu s touto zákonnou úpravou není namístě. Obchodní společnost se rovněž domnívala, že výše protiplnění určená hlavním akcionářem byla spravedlivá, neboť byla přiměřená tržní hodnotě akcií. Správnost této úvahy představenstva obchodní společnosti potvrzuje i stanovisko Komise pro cenné papíry. Proto nelze dovodit porušení ust. § 183j odst. 2 ObchZ. Ze všech těchto důvodů navrhla, aby odvolací soud usnesení krajského soudu jako věcně správné potvrdil.

Odvolací soud přezkoumal usnesení krajského soudu v odvoláním napadené části, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 211, 211a, 212 a 212a o.s.ř.), dokazování doplnil, a poté dospěl k závěru, že odvolání navrhovatelů a), b) nejsou důvodná.

Mezi účastníky tohoto řízení nebylo sporné, že mimořádné valná hromada společnosti Teplárny Brno, a.s., která se konala dne 28.7.2005, rozhodla hlasy hlavního akcionáře (TEZA Holding, a.s., IČ: 26955385) o přechodu všech ostatních účastnických cenných papírů společnosti účastníka na hlavního akcionáře. Bylo nesporné, že hlavní akcionář měl ve vlastnictví 859.757 ks akcií, což odpovídá 97,08% podílu na základním kapitálu účastníka, a proto mohl poustupovat podle ust. § 183i a násl. ObchZ. Rovněž tak bylo nesporné, že navrhovatelé jsou pro toto řízení aktivně legitimováni, když byli v době rozhodování mimořádné valné hromady vlastníky akcií obchodní společnosti Teplárny Brno, a.s., že oznámení o konání této mimořádné valné hromady bylo provedeno otištěním oznámení v celostátně distribuovaném deníku Lidové noviny, a to dne 12.7.2005 a mimořádná valná hromada se konala 28.7.2005. Mezi účastníky řízení nebyl sporný ani obsah pozvánky, která obsahovala všechny náležitosti vyžadované v § 183j ObchZ.

S ohledem na odvolací námitku navrhovatelů a), b), že hlavní akcionář neurčil hodnotu protiplnění, ale stanovil ji dle znaleckého posudku, když takový postup byl v rozporu s ust. § 183m odst. 1 písm. b) ObchZ, doplnil odvolací soud proto dokazování sdělením obsahu Zápisu z jednání představenstva společnost TEZA Holding, a.s. ze dne 28.6.2005 a zjistil:

Jednání představenstva společnosti TEZA Holding a.s., IČ: 26955385, které se konalo dne 28.6.2005 od 15 hodin byli přítomni I V předseda představenstva a členové M P a J V V v bodě 2 označeného „stanovení výše protiplnění a projednání závěru znaleckého posudku k doložení přiměřenosti jeho výše“, I V navrhl stanovit výši protiplnění za jednu zaknihovanou kmenovou akcii společnosti Teplárny Brno, a.s. znějící na majitele o jmenovité hodnotě 1.000,- Kč, na částku 1.883,- Kč a tento návrh zdůvodnil dosavadními, jakož i do budoucna plánovanými hospodářskými výsledky společnosti Teplárny Brno, a.s., stavem jejího majetku, současným a očekávaným vývojem ekonomických podmínek na trhu s energiemi, jakož i současným a očekávaným vývojem makroekonomických podmínek v rámci ČR i středoevropského regionu a též závěry předběžných konzultací uskutečněných se znalcem Ing. Vlastimilem Zajičkem. Následně potom předseda představenstva I V seznámil ostatní členy představenstva s tím, že společnosti byl předán znalecký posudek č. 31/2005 zpracovaný Ing. Vlastimilem Zajičkem k doložení přiměřenosti protiplnění, které bude společností TEZA Holding a.s. poskytnuto v rámci uplatnění práva výkupu účastnických cenných papírů ostatním akcionářům společnosti Teplárna Brno, a.s. a současně sdělil, že znalec v předloženém posudku dospěl k závěru, že za přiměřenou výši protiplnění, jež by měla být v rámci práva výkupu účastnických cenných papírů společnosti Teplárna Brno, a.s. poskytnuto ostatním akcionářům této společnosti, považuje částku 1.882,79 Kč za jednu akcii. Po podrobné debatě se představenstvo společnosti shodlo, že výše protiplnění navrhovaná předsedou představenstva je přiměřené hodnotě akcií společnosti Teplárny Brno, a.s. a návrh předsedy představenstva, aby částka protiplnění za jednu zaknihovanou kmenovou akcii společnosti Teplárny Brno, a.s. znějící na majitele, o jmenovité hodnotě 1.000,- Kč, byla stanovena na 1.883,- Kč, byl jednomyslně přijat. Zápis z jednání představenstva je podepsán zapisovatelem M P a předsedou představenstva I V.

Z obsahu zápisu z jednání představenstva hlavního akcionáře TEZA Holding a.s. účastníka řízení obchodní společnosti Teplárny Brno, a.s. tak jednoznačně vyplynulo, že tato odvolací námitka navrhovatelů a), b) není důvodná. Z obsahu zápisu z jednání představenstva hlavního akcionáře je zřejmé, že to byl hlavní akcionář prostřednictvím svého statutárního orgánu - představenstva, který určil hodnotu protiplnění a teprve poté tuto stanovenou

hodnotu protiplnění doložil stran její přiměřenosti znaleckým posudkem Ing. Zajička. Odvolací soud proto uzavírá, že nezjistil po doplněném dokazování rozpor postupu hlavního akcionáře s kogentním ust. § 183m odst. 1 ObchZ, neboť dospěl po doplněném dokazování k závěru, že protiplnění v tomto případě určil hlavní akcionář. To, že hlavní akcionář při určení výše protiplnění měl k dispozici již znalecký posudek, na tomto závěru odvolacího soudu nic nemůže změnit. Jiný postup by s největší pravděpodobností nevedl ke splnění dalšího zákonného požadavku - ust. § 183j odst. 4 ObchZ ve znění ke dni 28.7.2005 (to je konání mimořádné valné hromady), tedy že návrh usnesení valné hromady se nesmí v určení výše protiplnění odchylovat od zdůvodnění výše protiplnění nebo od znaleckého posudku podle odstavce 6. V návaznosti na ust. § 183j odst. 6 ObchZ, kdy hlavní akcionář je povinen spolu se žádostí o svolání mimořádné valné hromady podle § 183i odst. 1 doručit i společnosti zdůvodnění určení výše protiplnění, popř. znalecký posudek, který je v tomto případě vyžadován, je zřejmé, že výše protiplnění stanovená hlavním akcionářem a protiplnění stanovené znaleckým posudkem musí být v podstatě totožné veličiny.

Odvolací soud proto považuje tuto odvolací námitku odvolatelů a), b) za nedůvodnou.

Skutková zjištění učiněná krajským soudem z ostatních jím provedených důkazů jsou správná, odvolací soud z nich proto při svém právním hodnocení věci vycházel.

Pokud se týká odvolací námitky spočívající v tom, že krajský soud měl odepřít minoritním akcionářům právo na soudní ochranu, když v rozporu s kogentním ust. § 61 odst. 2 ObchZ bylo odškodnění za akcie stanoveno hlavním akcionářem k nesprávnému rozhodnému dni, odvolací soud nepovažuje použití analogické úpravy ust. § 61 odst. 2 ObchZ pro tento případ za příslušné. Ust. § 61 odst. 2 ObchZ výslovně upravuje vznik práva na vypořádací podíl za situace, kdy účast společníka na společnosti zaniká jinak než převodem podílu. Nárok převodce - společníka je v tomto případě uspokojen úplatou, kterou obdrží od obchodní společnosti, aniž by obchodní podíl zanikl. Ke stejnému závěru je třeba dospět i pokud dojde k zániku účasti společníka ve společnosti a jeho obchodní podíl přejde na třetí osobu. I v tomto případě podíl nezaniká, pouze se mění nositel obchodního podílu. V případě použití postupu ust. § 183i a násl. ObchZ dochází k přechodu vlastnického práva k akciím a poté uspokojení majetkových nároků minoritních akcionářů ze strany hlavního akcionáře výplatou protiplnění. Jedná se proto o odlišnou situaci, která je vyčerpávajícím způsobem upravena samostatně (§ 183i a násl. ObchZ) a jakákoliv aplikace ust. § 61 odst. 2 ObchZ je proto vyloučena. Rovněž námitka navrhovatelů a), b) spočívající v rozporu s ust. § 56a ObchZ, když k rozhodnutí valné hromady došlo při porušení absolutního zákazu zneužívání práva, není důvodná,

neboť pokud hlavní akcionář využije platné právní úpravy, která mu umožňovala a umožňuje vykoupení akcií ostatních akcionářů, není možné hovořit o zneužívání práva většiny. Pokud odvolací soud na základě doplněného dokazování uzavřel, že postup hlavního akcionáře při stanovení výše protiplnění byl v souladu s ust. § 183m odst. 1 a § 183j odst. 4 a 6 ObchZ, nemůže být ani takto stanovená výše vypořádání považována za nespravedlivou. Jiné okolnosti, ze kterých by bylo možno zneužití většiny dovodit, nebyly tvrzeny a ani nevyšly najevo.

Pokud se týká další odvolateli tvrzené vady, kterou je postiženo vytěsnění minoritních akcionářů ze společnosti, když dle jejich názoru mělo právo hlavního akcionáře zaniknout, pokud nebylo uplatněno do tří měsíců od uplynutí doby závaznosti nepodmíněné a neomezené nabídky převzetí dle § 183m odst. 1 písm. a) nebo do tří měsíců ode dne nabytí rozhodného podílu (§ 183 odst. 3 ObchZ ve znění platném před novelou zák. č. 377/2005 Sb.), odvolací soud má za to, že pokud hlavní akcionář postupoval dle přechodných ustanovení, a to části páté čl. V odst. 4 zák. č. 216/2005 Sb. a využil právo výkupu i za situace, kdy k nabytí rozhodného podílu v tomto konkrétním případě došlo v dávné minulosti, nemůže být takovýto postup hlavního akcionáře považován za nezákonný. Pokud by totiž k nové právní úpravě obchodního zákoníku dle zák. č. 216/2005 Sb., a to konkrétně ust. § 183n odst. 3 ObchZ, který nově stanovil propadnou tříměsíční lhůtu pro hlavní akcionáře k uplatnění práva výkupu, nebylo v přechodných ustanoveních tohoto zákona (části páté čl. V. odst. 4) umožněno právo výkupu i těm akcionářům, kteří nabyli rozhodný podíl ve společnosti již dříve, byla by tato zákonná úprava vůči této skupině hlavních akcionářů diskriminační a ve svém důsledku by založila nerovnost mezi akcionáři jak jsou definováni v ust. § 183i odst. 1 ObchZ.

Pokud odvolatelé měli za to, že prvoinstanční soud nesprávně právně posoudil charakter valné hromady dle ust. § 183i ObchZ a dovodil, že se jedná o mimořádnou valnou hromadu svolávanou dle ust. § 181 odst. 1, 2 ObchZ a postačuje tedy k jejímu svolání 15-ti denní lhůta, odvolací soud s vysloveným právním názorem soudu prvního stupně souhlasí. V ust. § 184 odst. 3 ObchZ a společnost se od této právní úpravy neuchýlila, se uvádí, že valná hromada se koná nejméně jednou za rok, nejpozději však do 6-ti měsíců od posledního dne účetního období. Oproti tomu mimořádná valná hromada, jak je ve smyslu ust. § 181 odst. 2, tak § 183j odst. 1 ObchZ, se svolává na žádost akcionáře či akcionářů. I když v ustanovení § 183i a násl. ObchZ zákon používá pojem valná hromada, nikoliv mimořádná valná hromada, již pojmově je zřejmé, že se jedná o mimořádnou valnou hromadu svolanou představenstvem na žádost hlavního akcionáře. Pokud tedy tato mimořádná valná hromada byla svolána ve lhůtě delší než zákonem požadovaných 15 dnů, byla svolána řádně a včas. Odvolací soud při vyslovení tohoto právního závěru shodného se závěry

prvoinstančního soudu, vycházel i z judikatury Nejvyššího soudu (např. 29 Cdo 866/2007-101) a pro stručnost tohoto rozhodnutí na obsah rozhodnutí Nejvyššího soudu odkazuje.

S ohledem na to, že oba odvolatelé setrvali i přes Nález Ústavního soudu ve věci sp. zn. Pl.ÚS 56/05 na námitce spočívající v tom, že právní úprava výkupu účastnických cenných papírů platná ke dni konání valné hromady společnosti, to je 28.7.2005, byla v rozporu s ústavními principy, odvolací soud se i touto námitkou zabýval, avšak neshledal, že tato úprava, podle které bylo v tomto konkrétním případě postupováno, je v rozporu s ústavními principy, a to z následujících důvodů:

a) česká úprava práva výkupu zahrnuje princip přezkumu zákonnosti opatření vedoucích k přechodu vlastnictví, to je zákonnosti postupu při svolávání a rozhodování valné hromady. „Strážcem zákonnosti“ postupu svolávání a jednání valné hromady je notář (§ 183i odst. 2 ObchZ), který je při poskytování právní pomoci vázán zákony a dalšími obecně závaznými právními předpisy a ve stanovených případech odmítne poskytnutí právní pomoci. Kontrola souladu postupu hlavního akcionáře a představenstva akciové společnosti ze zákonem prováděné notářem při sepisu notářského zápisu o průběhu a usnesení valné hromady je podle odvolacího soudu dostatečnou garancí zákonnosti postupu těchto osob (část první, § 52a a násl. zák. č. 538/1992 Sb.).

b) zajištění plného odškodnění vyvlastňovaných akcionářů odvolací soud uvádí, že zákon přiznává minoritnímu akcionáři právo na „přiměřené protiplnění“ za účastnické cenné papíry, jejichž vlastnictví ztrácí v důsledku rozhodnutí valné hromady po jeho zveřejnění a uplynutí zákonné lhůty. „Spravedlivost“ tohoto protiplnění posuzuje představenstvo cílové společnosti. Určení výše protiplnění je věcí hlavního akcionáře (§ 183j odst. 6, § 183k odst. 1 písm. b/ ObchZ), jehož „libovůle“ při určení výše však není neomezená. Hlavní akcionář musí výši protiplnění doložit znaleckým posudkem. Znalec je při své činnosti vázán zákonem a podléhá i trestněprávní odpovědnosti (§ 6, § 8, § 11 zák. č. 36/1967 Sb.), § 185 tr. zák. Účel posudku je definován již zadáním úkolu znalce. Představenstvo společnost se ke spravedlivosti výše protiplnění vyjadřuje, jeho vyjádření není rozhodnutím týkajícím se obchodního vedení společnosti, ale účelem je poskytnout minoritním akcionářům informaci o názoru společnosti k určené výši protiplnění (§ 183j odst. 2 ObchZ). Regulační funkci postupu hlavního akcionáře při určení výše protiplnění plní možný přezkum přiměřenosti protiplnění soudem.

c) právní úprava procesu o ochranu práva akcionáře na přiměřené či spravedlivé protiplnění není podle odvolacího soudu i při způsobu této úpravy neústavní. Pravidla pro přezkum přiměřenosti protiplnění v soudním řízení jsou určitá a je na obecných soudech, aby výklad těchto pravidel provedli ústavně-konformním způsobem tak, aby majetkové právo vytěsněného akcionáře bylo efektivně chráněno

v souladu s principem přiměřenosti zásahu do tohoto jeho práva a principem rovnosti ochrany práv všech akcionářů. S tímto názorem není v rozporu ani zákaz napadnutelnosti usnesení valné hromady z důvodu nepřiměřenosti protiplnění. V případě získání kvalifikovaného podílu na společnosti jiným akcionářem nemůže minoritní akcionář důvodně předpokládat „jistotu a neměnnost“ svého postavení. Z tohoto pohledu je možno odkázat na usnesení IV. ÚS 720/01 ze dne 25.3.2003. Má však právo na ochranu svých majetkových práv, která nemohou být zkrácena ve prospěch majoritního akcionáře (princip fair price). Ochranu tohoto práva mu uvedená zákonná úprava podle odvolacího soudu poskytuje, jak je uvedeno výše, v přezkumu přiměřenosti protiplnění. Ostatně nelze přehlédnout, že zákon stanoví omezení pro majoritního akcionáře spočívající v prekluzi jeho právního výkupu (§ 183n odst. 3 ObchZ), a z tohoto pohledu byla i právní úprava, podle které bylo v této konkrétní věci postupováno, proporcionální. Novelou obchodního zákoníku v části práva výkupu účastnických cenných papírů, kterou zákonodárce inkorporoval do této zákonné úpravy rovněž i přezkum stanovené výše protiplnění Českou národní bankou (§ 183i odst. 5 ObchZ ve znění účinném do 31.3.2008), je pouze prohloubením ochrany minoritních akcionářů před svévolí hlavního akcionáře. Ústavnost zákonné úpravy však nemůže být, jak bylo odůvodněno výše, založena pouze na dohledu ČNB. Tento závěr odvolacího soudu podporuje i rozhodnutí Ústavního soudu IV. ÚS 2744/07.

Ve vztahu k námitkám týkajících se rozporu předmětné právní úpravy s komunitárním právem odvolací soud zdůrazňuje, že tzv. Třináctá směrnice (směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/25/ES) se vztahuje jen na kótované akcie, o něž se v tomto případě nejedná, a proto se vznesenou námitkou rozporu české právní úpravy výkupu cenných papírů s komunitárním právem v tomto řízení není třeba zabývat.

Odvolací soud z výše uvedených důvodů nedospěl k závěru, že zákonná úprava výkupu účastnických cenných papírů v platném znění ke dni 28.7.2005 je v rozporu s ústavním pořádkem ČR, a proto návrh navrhovatelů a), b) na přerušení odvolacího řízení a předložení věci Ústavnímu soudu zamítl.

Odvolací soud ze shora uvedených důvodů usnesení krajského soudu v odstavci II. jako věcně správné potvrdil (§ 219 o.s.ř.).

Pokud jde o odstavec III. výroku napadeného usnesení, kterým bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení, odvolací soud rozhodnutí soudu prvního stupně změnil (§ 224 odst. 1, § 220 odst. 3 o.s.ř.), ovšem jen v tomto směru, že zavázal navrhovatele a), b) a c) k povinnosti zaplatit společnosti na náhradě nákladů řízení před krajským soudem každého stejný díl účelně vynaložených nákladů společnosti ve výši 3.533,30 Kč (výše náhrady nákladů řízení

společnosti před krajským soudem byla vypočtena správně), když není důvodu, aby navrhovatelé a), b) a c) byli k jejich náhradě zavázáni společně a nerozdílně, když ve smyslu ust. § 131 odst. 12 ObchZ platí, že k řízení o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady je spojeno každé další řízení o neplatnosti téhož usnesení, neznamená to, že navrhovatelé se stávají „nerozlučnými společníky“, přičemž každý z navrhovatelů může tento návrh podat samostatně a samostatně s ním může také disponovat.

O náhradě nákladů odvolacího řízení odvolací soud rozhodl podle ust. § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř. tak, že přiznal v tomto řízení úspěšné společnosti právo na plnou náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši celkem 20.313,30 Kč. Stanovené náklady odvolacího řízení se skládají z částky 15.000,- Kč představující odměnu advokáta dle vyhl. č. 484/2000 Sb. ve znění vyhl. č. 277/2006 Sb., dvakrát paušální náhrady hotových výdajů po 300,- Kč dle ust. § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. ve znění vyhl. č. 277/2006 Sb. (vyjádření k odvolání, účast na jednání odvolacího soudu), cestovného osobním automobilem z Brna do Olomouce a zpět k odvolacímu jednání ve výši včetně opotřebení 1.070,- Kč (celkem 160 km při prům. spotřebě 8, l a nafty v ceně 31,20 Kč stanovené dle vyhl. č. 357/2007 Sb.) a náhrady za ztrátu času na cestě zástupce společnosti k jednání odvolacího soudu, to je 4 půlhodiny po 100,- Kč, což celkem činí 17.070,- Kč. Zástupce společnosti rovněž osvědčil, že je plátcem DPH, a proto odvolací soud přiznal i její náhradu ve výši 3.243,30 Kč. Odvolací soud v celkové výši 20.313,30 Kč náhradu nákladů odvolacího řízení společnosti přiznal, neboť se její zástupce jiných než takto vyúčtovaných nákladů odvolacího řízení výslovně vzdal. S ohledem na výše uvedené byli navrhovatelé a), b) a c) zavázáni, aby společnosti - k rukám jejího zástupce - uhradili na náhradě nákladů odvolacího řízení každý 1/3 výše uvedené částky, to je 6.771,10 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e n í** dovolání přípustné, ledaže by na základě dovolání podaného do odstavce II. výroku ve lhůtě do dvou měsíců od doručení tohoto usnesení odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu v Brně u Krajského soudu v Brně dospěl dovolací soud k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam (§ 237 odst. 1 písm. c/ o.s.ř.).

V Olomouci dne 27. května 2008

JUDr. ~~Alena~~ Ježíková
předsedkyně senátu